

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8073/2542

นาง สุณี ธารานกุลผู้ร้อง นาง เกียว มิ่งมีสุขผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1713, ป.วิ.พ. มาตรา 55

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อที่ดินตามคำร้องขอให้ตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกไม่ใช่ทรัพย์สินที่ผู้ร้องอ้างว่าเป็นมรดกของผู้ตาย ผู้ร้องจึงไม่อาจกล่าวอ้างว่าเป็นกรณีมีเหตุขัดข้องในการจัดการมรดกของผู้ตายแม้ภายหลังผู้ตายถึงแก่กรรม เจ้าพนักงานที่ดินปฏิเสธไม่ยอมแก้ไขชื่อในโฉนดที่ดินจากผู้ตายมาเป็นของผู้ร้องก็ตาม ผู้ร้องก็ไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย คำร้องคัดค้านของผู้คัดค้านที่ขอให้ตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายกล่าวแต่เพียงว่า ที่ดินตามคำร้องขอเป็นของผู้ตายและเป็นมรดกตกได้แก่ผู้คัดค้าน และผู้ร้องไม่ได้เป็นทายาทของผู้ตาย ไม่มีส่วนได้เสียในที่ดินมรดกเท่านั้น แต่ผู้คัดค้านไม่ได้กล่าวอ้างว่า มีเหตุขัดข้องในการจัดการทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย ผู้คัดค้านจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายเช่นกัน ผู้ร้องและผู้คัดค้านต่างโต้เถียงกันว่า ฝ่ายใดมีสิทธิในที่ดินตามคำร้องขอให้ตั้งตนเป็นผู้จัดการมรดก เมื่อฝ่ายใดเห็นว่าตนถูกอีกฝ่ายโต้แย้งสิทธิในที่ดินดังกล่าว ก็ขอขบที่จะเสนอคดีของตนเรียกร้องเอาที่ดินจากฝ่ายที่โต้แย้งโดยตรงอย่างคดีมีข้อพิพาทกรณีไม่จำเป็นต้องตั้งผู้จัดการมรดกเพราะไม่

เป็นประโยชน์แก่กองมรดก กรณีของผู้ร้องและผู้คัดค้านไม่ต้องด้วย

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1713(1)(2) ที่จะใช้สิทธิร้องขอต่อศาลให้ตั้งผู้จัดการมรดกรายนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 ปัญหาข้อนี้เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลยกขึ้นวินิจฉัยเองได้

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอว่า ผู้ร้องเป็นภรรยานายสมภพ จรรยาพิสุทธ์ผู้ตาย โดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสระหว่างอยู่กินด้วยกัน ผู้ตายได้ใช้เงินของผู้ร้องซื้อที่ดินโดยใส่ชื่อผู้ตายในโฉนดที่ดินรวม 8 แปลง ตามบัญชีทรัพย์สินท้ายคำร้อง หลังจากผู้ตายถึงแก่กรรมแล้ว ผู้ร้องได้ติดต่อสำนักงานที่ดินเพื่อขอแก้ไขชื่อในโฉนดที่ดินเป็นของผู้ร้อง แต่เจ้าพนักงานที่ดินไม่ดำเนินการให้ โดยแจ้งว่าต้องมีผู้จัดการมรดกของผู้ตายมาดำเนินการ จึงขอให้มีคำสั่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านว่า ผู้คัดค้านเป็นทายาทของผู้ตายโดยเป็นน้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ผู้ตายไม่ได้ใช้เงินของผู้ร้องซื้อที่ดินและใส่ชื่อในโฉนดที่ดินตามคำร้องแทนผู้ร้อง ที่ดินดังกล่าวจึงเป็นของผู้ตายแต่เพียงผู้เดียว ผู้ร้องมิได้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย ขอให้คำสั่งตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายแต่ผู้เดียวศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งผู้ร้องและผู้คัดค้านร่วมกันเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายผู้ร้องอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนผู้ร้องฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คำร้องขอของผู้ร้องอ้างว่า ที่ดินตามบัญชีทรัพย์สินท้ายคำร้องรวม 8 แปลง เป็นทรัพย์สินของผู้ร้องเพราะผู้ตายใช้เงินของผู้ร้องซื้อและลงชื่อผู้ตายเป็นเจ้าของในโฉนดที่ดินแทนผู้ร้อง ดังนั้น ที่ดินตามคำร้องขอจึงไม่ใช่ทรัพย์สินที่เป็นมรดกของผู้ตาย ผู้ร้องจึงไม่อาจกล่าวอ้างว่าเป็นกรณีมีเหตุขัดข้องในการจัดการมรดกของผู้ตาย เพื่อขอให้ตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกรายนี้ได้ แม้ภายหลังผู้ตายถึงแก่กรรมแล้ว เจ้าพนักงานที่ดินปฏิเสธไม่ยอมแก้ไขชื่อ

ในโฉนดที่ดินมาเป็นของผู้ร้องตามที่ผู้ร้องร้องขอก็ตามส่วนคำร้องคัดค้านของผู้คัดค้านที่ขอให้ตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายนั้น ก็กล่าวแต่เพียงว่า ที่ดินตามคำร้องขอเป็นของผู้ตายและเป็นมรดกตกได้แก่ผู้คัดค้าน ผู้ร้องไม่ได้เป็นทายาทของผู้ตาย และไม่มีส่วนได้เสียในที่ดินมรดกดังกล่าวผู้คัดค้านจึงไม่ได้กล่าวอ้างว่า มีเหตุขัดข้องในการจัดการทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย ตามรูปคดีเป็นเรื่องที่ผู้ร้องและผู้คัดค้านต่างโต้เถียงกันว่า ฝ่ายใดมีสิทธิในที่ดินตามคำร้องขอเท่านั้น เมื่อฝ่ายใดเห็นว่าตนถูกอีกฝ่ายโต้แย้งสิทธิในที่ดินดังกล่าวก็ชอบที่จะเสนอคดีของตนเรียกร้องเอาที่ดินจากฝ่ายที่ได้แย้งได้ตรงอย่างคดีมีข้อพิพาทไม่จำเป็นต้องตั้งผู้จัดการมรดกเพราะไม่เป็นประโยชน์แก่กองมรดกเห็นว่า กรณีของผู้ร้องและผู้คัดค้านไม่ต้องด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1713(1)(2) ที่จะใช้สิทธิร้องขอต่อศาลให้ตั้งผู้จัดการมรดกรายนี้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 55 ได้อันเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนซึ่งศาลฎีกาเห็นสมควรหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยปัญหาตามฎีกาของผู้ร้องพิพากษากลับ ให้ยกคำร้องขอของผู้ร้องและคำร้องคัดค้านของผู้คัดค้าน

องค์คณะ

สมชาย พงษ์ธา · กมล เพียรพิทักษ์ · จรัส พวงมณี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/8073/2542>